

Kapur

Atibt
kapur

Andere namen

Kapoer (Nederland), sintok, keladan, kapur-kejatan (Malaysia), empedoe, singkelkamferhout, sintok, petanang (Indonesië), Borneo camphorwood (het gebruik van deze naam moet worden afgeraden), swamp kapur (Borneo)

Botanische naam

Dryobalanops aromatica GAERTN. F., *D. fusca* V. SL., *D. lanceolata* BURCK, *D. oblongifolia* DYER, *D. oocarpa* V. SL. ex K. HEYNE, *D. spec. div.*

Familie

Dipterocarpaceae.

Groeigebied

Maleisië, Indonesië, Sabah, Sarawak.

Boombeschrijving

Hoogte 60-75 m. De 27-30 m lange, gladde, goed cilindrische stam heeft boven de goed ontwikkelde wortelaanlopen een diameter van 0,9-1,5 m, maximaal 4,5 m. Zeer zware stammen kunnen een sponzig hart hebben.

Aanvoer

Gekantrecht hout.

Houtbeschrijving

De kleur van het kernhout varieert van licht-roodbruin tot donkerroodbruin. Het 20-60 mm brede spinthout is geelbruin en duidelijk van het kernhout te onderscheiden. Op het houtoppervlak zijn witachtige lijntjes zichtbaar van tangentiaal gerangschikte harskanaaltjes die de indruk van groeiringen geven. Voor blank lakwerk zijn deze lijntjes geen bezwaar, omdat ze de lak absorberen en daardoor vrijwel onzichtbaar worden. Het hout heeft geen harsachtig karakter als bijvoorbeeld keruing. Zeer kleine wormgaatjes (pin holes), veroorzaakt door nathoutboorders komen voor. In gezaagd en gedroogd hout bestaat echter geen gevaar voor verdergaande aantasting. Bewerkt hout heeft een karakteristieke kamfergeur (vandaar de naam camphorwood) die tijdens het drogen verdwijnt. Kapur is echter geen echt kamferhout.

Draad

Recht of kruisdraad.

Nerf

Matig grof.

Volumieke massa

700 (600-800) kg/m³ bij 12% vochtgehalte, vers 1000-1200 kg/m³.

Werken

Groot.

Drogen	Vrij langzaam met neiging tot vervorming en het optreden van haarscheurtjes. Er dient wel enige variatie in het gedrag tussen de kapursoorten te worden gerekend.
Bewerkbaarheid	Kapur is zowel met handgereedschap als met machines matig goed te bewerken. Sommige kapursoorten bevatten kiezel waardoor gereedschappen snel kunnen afstompen, het gebruik van hardmetalen snijgereedschap wordt aanbevolen. Bij het schaven van kruisdradig hout moet de snijhoek 20° bedragen om opstaande vezels te voorkomen.
Spijkeren & schroeven	Matig, voorboren wordt aanbevolen.
Lijmen	Goed.
Buigen	Matig.
Oppervlakafwerking	Goed.
Impregneerbaarheid	Kernhout 4. Spinhout 1.
Bijzonderheden	Bij buitentoepassingen dient roestvast bevestigingsmateriaal te worden gebruikt in verband met aanwezigheid van looizuur.
Toepassingen	Kapur is gebruikt voor binnen- en buitentimmerwerk, kozijnen, ramen, deuren, betimmeringen, plinten, traptreden, spanten en huden voor jachtbouw, carrosseriebouw, vloeren, parkbanken enz. De ervaringen met kapur voor buitentimmerwerk zijn echter slecht, vanwege de optredende haarscheurtjes, die ook na de oppervlakafwerking optreden. Kapur wordt ook toegepast voor de fabricage van triplex.

Duurzaamheid

Relatieve weerstand tegen schimmels

Schimmels 1-2.

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Termieten M.